

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 4789
Konu : Soru Önergeleri

13.12.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/11/2013 tarih ve 43452547-120.07-151244 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/33556, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/33557, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/33558, İstanbul Milletvekili Osman Oktay EKŞİ'ye ait 7/33559, Kocaeli Milletvekili Haydar AKAR'a ait 7/33560, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/33561 ve 7/33562 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş (7/33556, 7/33557, 7/33558,
7/33559, 7/33560, 7/33561, 7/33562)
(7 adet, 16 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Kazım KURT**
Eskişehir Milletvekili
Esas No : **7/33558**

AKP iktidarı yönetiminde çok ciddi sıkıntılar çeken çiftçilerimiz her zaman olduğu gibi 2014 yılında da toplamda alması gereken, Tarım Kanunu'nun 21inci maddesindeki "Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz." şeklindeki destekten yine faydalanamayacak. Buna bir de kurumlar arası çelişkili uygulamalar da eklenince sıkıntı daha da büyümektedir. Bu bağlamda, kuraklık nedeniyle borç ertelemesi uygulamasında da sıkıntılar çekilmektedir:

SORU 1) Ziraat Bankası, kuraklığa uğramış çiftçilerin borçlarını ertelediği hâlde, Tarım Kredi Kooperatifi aynı çiftçi için farklı uygulama içine girmekte midir?

SORU 2) Özellikle Eskişehir İli, Alpu İlçesi Tarım Kredi Kooperatifi'ndeki bu uygulama neden Bozanlı çiftçilerimize karşı uygulanmaktadır?

SORU 3) Alpu'da Ziraat Bankası'nın kuraklık nedeniyle ertelediği borç ve borçlu sayısı kaçtır?

SORU 4) Alpu Tarım Kredi Kooperatifi'nin kuraklık nedeniyle ertelediği borç ve borçlu sayısı kaçtır?

SORU 5) Türkiye genelinde 2013 yılında hangi bölgelerde kuraklık nedeniyle borç ertelemeleri yapılmıştır?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca üreticilerimize ödenen nakit tarımsal destek miktarı 2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL iken, 2013 yılında 9 Milyar TL'ye yükseltilmiştir. 2003-2013 döneminde tarım sektörüne Bakanlığımız cari transfer bütçesinden aktarılan sadece nakit tarımsal destek miktarı, toplamda 60 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

5488 Sayılı Tarım Kanununun 21inci maddesinde "Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz." hükmü yer almaktadır.

Bu hükümde yer alan tarımsal desteklemeler için ayrılacak kaynak, sadece üreticilere nakit olarak ödenen cari tarımsal destekleme bütçesinden ibaret olmayıp, bunun yanında tarımsal sulama yatırımları, arazi toplulaştırma çalışmaları ve tarla içi geliştirme hizmetleri, tarımsal ürün alımları yoluyla yapılan desteklemeler, tarımsal kredi sübvansiyonları, ihracatta tarım ürünlerine verilen destekler de tarım sektörüne sağlanan destekler içerisinde yer almaktadır.

Ayrıca, OECD tarafından her yıl yayınlanan "Tarımsal Politikaları İzleme ve Değerlendirme Raporu"nda OECD'ye üye ülkelerin tarıma sağladığı destekler ve bunların GSYH içindeki oranlarına ilişkin istatistiklere yer verilmektedir. Bu kapsamda OECD tarafından yayınlanan bu raporlarda, Türkiye tarımsal desteklerin GSYH'ye oranı en yüksek olan ülkelerden birisidir. 2013 yılı OECD raporunda, Türkiye'de 2012 yılında tarıma sağlanan desteğin GSYH'ye oranı %2,1 olarak belirlenmiştir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 12. maddesi gereği, 2012/4138 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla 2013 yılında tarım sigortası uygulanacak ürün, bölge ve riskler belirlenmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'yla; bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek riskleri paket hâlinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için bu risklere ilâve olarak, isteğe bağlı olmak üzere, don riski; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınmaktadır.

Seralar için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, kar ve dolu ağırlığı ile sel ve su baskını ek riskleri paket hâlinde; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; Örtü Altı Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin mevcut arazi, sera, işletme ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınmaktadır.

Devlet destekli tarım sigortaları sisteminde (TARSİM); doğal afet ve hastalıkların, tarım ve hayvancılıkta neden olduğu zararların karşılanarak, üreticilerin uzun vadede gelir istikrarına kavuşturulması ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

23 Ağustos 2013 tarihinde yayınlanan 2013/5199 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; 1/1/2013 tarihinden bu Kararın yayımı tarihine kadar Türkiye genelinde meydana gelen yangın, aşırı sıcak zararı, samyeli, çığ, heyelan, taban suyu yükselmesi, sel-su baskını, fırtına, aşırı yağış, aşırı kar yağışı, dolu, don, kuraklık, yıldırım düşmesi ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları zarar gören Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı gerçek veya tüzel kişi üreticilerin (kamu kurum ve kuruluşları hariç) T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin bu Karar kapsamındaki kredi borçları ertelenmiştir.

Konuyla ilgili olarak Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabî görüş aşağıda yer almaktadır:

Tarım Kredi Kooperatifleri Anasözleşmesine göre; 14.06.2005 tarih ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun dışında kalan risk, ürün ve bölgelerde, ürün vadelerinden önce meydana gelen deprem, kuraklık, don, yangın, su baskını ve dolu gibi tabii afetler veya bitkisel ve hayvansal hastalıklar nedeniyle tarımsal varlığı % 40 ve üzerinde zarar gören ve bu durumları yürürlükte olan ilgili Kanun'a veya Kararnamelere göre Tarım Kredi Kooperatifi temsilcisinin de katılımıyla teşkil olunacak il/ilçe hasar tespit komisyonu kararlarıyla tespit edilen ortaklarımızın hasar tarihi itibarıyla günü gelmemiş olan borçları cari tarımsal kredi faiz oranı üzerinden ertelenebilmektedir.

Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarının tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi, yürürlüğe konulan Kanun ve/veya Kararnamelerle Kurumumuza verilen görevler doğrultusunda da yapılmaktadır.

23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2013/5199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; 01.01.2013 tarihinden bu kararın yayım tarihine kadar Türkiye genelinde meydana gelen yangın, aşırı sıcak zararı, samyeli, çığ, heyelan, taban suyu yükselmesi, sel-su baskını, fırtına, aşırı yağış, aşırı kar yağışı, dolu, don, kuraklık, yıldırım düşmesi ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları en az % 30 ve üzeri oranında zarar gören ve bu durumları il veya ilçe hasar

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

tespit komisyonlarınca belirlenen ortaklarımızın düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında kullandıkları krediler;

Kararnamenin yayımlandığı tarih itibarıyla vadesi/taksit vadesi henüz gelmemiş olmakla birlikte bir yıl içerisinde dolacak olan ve vadesinden itibaren 90 günlük bekleme süresi içerisinde bulunan tarımsal kredi borçları ile 01.01.2013 tarihinden Kararnamenin yayım tarihine kadar kanunî takip hesaplarına aktarılmış olan tarımsal kredi borçları ortaklarımızın Kooperatiflerimize yazılı olarak müracaat etmeleri halinde % 5 faiz oranı üzerinden bir yıl süreyle ertelenmektedir.

Tarım Kredi Kooperatiflerince, icra takibinde olan ortaklarımız da dâhil olmak üzere, Kooperatiflerimize vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan ortaklarımıza, borçlarını ödeyebilmelerini teminen kolaylıklar sağlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- 01.02.2013 tarihi itibarıyla kanunî takipteki krediler hesabında borcu bulunan ve 31.12.2013 tarihine kadar müracaat eden ortakların borçlarını def'aten ödemeleri hâlinde, temerrüt faizi yerine normal faiz oranı üzerinden faiz hesaplanmak suretiyle tahsil edilmektedir.
- Borcunu def'aten ödeme imkânına sahip olmayan ortaklarımızın, borçlarının en az %25'ini peşin ödemeleri kaydıyla, kalan borçları için gelecek ürün hasat dönemine kadar 1 yılı geçmeyecek şekilde bir veya birden fazla taksitle ödeme imkânı sağlanabilmektedir.
- Ortaklarımızın kooperatiflerimize olan vadesi geçen borçlarının asgarî %60'ını ödemeleri kaydıyla, kalan kısmı için yeni kredi kullandırılarak borçlarına mahsup edilebilmektedir.

Eskişehir İli Alpu İlçesi'ne bağlı Kooperatiflerimize müracaat eden 41 ortağımızın 459.614 TL borcu ertelenmiştir. Gerekli şartları taşıyan ortaklarımızın erteleme işlemleri devam etmektedir.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabî görüş aşağıda yer almaktadır:

Kamuya açıklanan Bankamız finansal tabloları, denetim raporları ve faaliyet raporlarında yer alan veriler hâricinde talep edilen bilgilerin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Sırların Saklanması" başlıklı 73. maddesi kapsamında olduğu mütalâa edildiğinden, talep edilen bilgilerin paylaşılması mümkün bulunmamaktadır.